

केंद्रीय गुन्हे अन्वेषण (सी.बी.आय.) यांनी दाखल केलेली प्रकरणे त्वरेने निकाली काढण्यासाठी मुंबई व नागपूर येथील प्रत्येकी १ विशेष न्यायालय अनुक्रमे ठाणे व छत्रपती संभाजीनगर येथे स्थानांतरित करण्याबाबत तसेच राज्यातील सर्व (सी.बी.आय.) न्यायालयाचे अधिकारक्षेत्र घोषित करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
विधी व न्याय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: विशेष-१३२४/ प्र.क्र.१३७ /नऊ
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक:- २५ एप्रिल, २०२५.

संदर्भ:-

- १) शासन निर्णय क्रमांक: CRC-१०९८/७५०/६०/नऊ दि. २२.१०.२००७.
- २) शासन निर्णय क्रमांक : विधि व न्याय विभाग, सीआरसी१००९/प्र.क्र.८०/नऊ दि.१६.११.२०१०.
- ३) शासन निर्णय क्रमांक : विधि व न्याय विभाग, विशेष-१३१३/प्र.क्र.६४/नऊ दि.२.०५.२०१३.
- ४) शासन निर्णय, समक्रमांक दि.१६.०४.२०२५.

प्रस्तावना :-

संदर्भाधीन क्र. १ ते ३ येथील शासन निर्णयान्वये महाराष्ट्रात मुंबई (७), नागपूर (३), पुणे (१) आणि अमरावती (१) येथे एकूण १२ केंद्रीय गुन्हे अन्वेषण विशेष न्यायालये स्थापन करण्यात आली आहेत. सद्यस्थितीत ठाणे विभागात व छत्रपती संभाजीनगर विभागात प्रलंबित खटल्यांची संख्या विचारात घेता, सदर खटले निकाली काढण्यासाठी सद्यस्थितीत अस्तित्वात असलेल्या मुंबई आणि नागपूर येथील प्रत्येकी एक न्यायालय अनुक्रमे ठाणे आणि छत्रपती संभाजी नगर येथे स्थानांतरीत करण्याचा प्रस्ताव, तसेच, मा. उच्च न्यायालयाने केलेल्या शिफारशीनुसार, राज्यातील सर्व १२ विशेष सी. बी. आय. न्यायालयाचे अधिकारक्षेत्र घोषित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

उपरोक्त संदर्भाधीन क्र.४ येथील शासन निर्णय अधिक्रमित करण्यात येत असून, संदर्भाधीन क्र.२ येथील शासन निर्णयान्वये अन्वये मुंबई व नागपूर येथे स्थापन करण्यात आलेल्या विशेष सी.बी.आय

न्यायालयांपैकी नगर सत्र न्यायालय, मुंबई येथील कोर्ट क्र. ४७ हे जिल्हा सत्र न्यायालय, ठाणे येथे तसेच, विशेष न्यायालय-३, नागपूर हे जिल्हा सत्र न्यायालय, छत्रपती संभाजी नगर (औरंगाबाद) येथे स्थानांतरित करण्यास या शासन निर्णयाद्वारे मान्यता देण्यात येत आहे.

२. याकरिता नगर सत्र न्यायालय, मुंबई येथील कोर्ट क्र.४७ व विशेष न्यायालय-३, नागपूर या न्यायालयातील प्रत्येकी ५ नियमित पदे व १ वाहनचालकाच्या बाह्ययंत्रणेद्वारे घ्यावयाच्या सेवा अनुक्रमे जिल्हा सत्र न्यायालय, ठाणे तसेच जिल्हा सत्र न्यायालय, छत्रपती संभाजीनगर (औरंगाबाद) येथे वर्ग करण्यात येत आहेत.

३. मा. उच्च न्यायालयाने केलेल्या शिफारशीनुसार, राज्यातील सर्व १२ सि. बी. आय. विशेष न्यायालयांचे अधिकारक्षेत्र या शासन निर्णयासोबतच्या परिशिष्ट-अ प्रमाणे घोषित करण्यात येत आहे.

४. वर नमुद केलेल्या १० पदांना विभागाच्या क्र.विशेन्या-१३२३/प्र.क्र.२१/का.९ दि.१० मार्च, २०२५ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये सदर अस्थायी पदांना दि.३१ ऑगस्ट, २०२५ पर्यंत मुदतवाढ देण्यात आली आहे. सदर अस्थायी पदांना दि.३१ ऑगस्ट, २०२५ नंतर पुढील मुदतवाढ घेणे आवश्यक राहिल.

५. उपरोक्त न्यायालयांकरिता येणारा खर्च मागणी क्रमांक “जे-१, २०१४-न्यायदाने (दत्तमत), १०५-दिवाणी व सत्र न्यायालये, (०६) (०१) केंद्रीय गुन्हे अन्वेषण (सी.बी.आय.) विशेष न्यायालय (२०१४०४६८)” या लेखाशीर्षाखाली भागविण्यात यावा.

६. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.go.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२५०४२५१८५४२०३६१२ असा आहे. सदर शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(महेन्द्र रा. जाधव)

विधि सल्लागार-नि-सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. मुख्यमंत्री तथा मंत्री (विधि व न्याय) यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई, (ई-ऑफीसद्वारे)
२. महाप्रबंधक, उच्च न्यायालय, मुंबई
३. पोलीस महासंचालक, मुंबई
४. पोलीस महानिरिक्षक, केंद्रीय गुन्हे अन्वेषण (सी.बी.आय.), मुंबई
५. प्रमुख न्यायाधीश, नगर दिवाणी व सत्र न्यायालय, मुंबई
६. प्रमुख न्यायाधीश, जिल्हा व सत्र न्यायालय, नागपूर/ ठाणे/छत्रपतीसंभाजीनगर (औरंगाबाद)

७. पोलीस अधीक्षक, केंद्रिय गुन्हे अन्वेषण शाखा (सी.बी.आय.), ८,९ व १० वा मजला, प्लॉट नं. सी-३५ ए, जी ब्लॉक, बांद्रा कुर्ला कॉम्प्लेक्स (बीकेसी), एमटीएनएल एक्सचेंज जवळ, बांद्रा (पूर्व), मुंबई ४०००९८.
८. महालेखापाल- एक (लेखापरीक्षा/लेखा अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र, मुंबई
९. महालेखापाल- दोन (लेखापरीक्षा/लेखा अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र, नागपूर
- १०.अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
- ११.निवासी लेखा अधिकारी, मुंबई
- १२.जिल्हा कोषागार अधिकारी नागपूर/ ठाणे/छत्रपतीसंभाजीनगर (औरंगाबाद)
- १३.विधि व न्याय विभाग का. ११, १२, २३,२४ व २५
- १४.निवड नस्ती

शासन निर्णय, क्र.विशोन्या-१३२४/प्र.क्र.१३७/का.-९, दि. २५.०८.२०२५

परिशिष्ट-अ

The Jurisdiction of the special courts exclusively for CBI cases shall be as mentioned below.

Sr. No.	Name of the Special Court	New Location	Jurisdiction
1	Court No.47, City Civil and Session Court, Mumbai	Relocated it to Thane Sessions District	Area comprising of judicial districts of Thane, Raigad, Palghar, Ratnagiri, and Sindhudurg.
2	Court No. 48, City Civil and Sessions Court Mumba	No Change	Area comprising of Greater Mumbai
3	Court No. 49, City Civil and Sessions Court Mumba	No Change	Area comprising of Greater Mumbai
4	Court No. 50, City Civil and Sessions Court Mumba	No Change	Area comprising of Greater Mumbai
5	Court No. 51, City Civil and Sessions Court Mumba	No Change	Area comprising of Greater Mumbai
6	Court No. 52, City Civil and Sessions Court Mumba	No Change	Area comprising of Greater Mumbai
7	Court No. 53, City Civil and Sessions Court Mumba	No Change	Area comprising of Greater Mumbai
8	Special Court, Pune	No Change	Area comprising of judicial districts of Pune, Ahmednagar, Satara, Solapur, Sangali, Nashik and Kolhapur.
9	Sessions Judge-1, Nagpur	No Change	Area comprising of judicial district of Nagpur.
10	Sessions Judge-2, Nagpur	No Change	Area comprising of judicial district of Bhandara, Wardha, Chandrapur, Gondia and Gadchiroli.
11	Special Judge-3, Nagpur	Relocated it to Chhatrapati Sambhajinagar (Aurangabad) Sessions District	Area comprising of judicial districts of Chhatrapati Sambhajinagar (Aurangabad), Jalna, Beed, Parbhani, Latur, Usmanabad, Nanded, Hingoli, Jalgaon, Dhule, and Nandurbar
12	Special Court, Amravati	No Change	Area comprising of judicial districts of Amravati, Akola. Buldhana, Washim and Yavatmal.

The above mentioned re-location is without prejudice to the part-heard matters or such other class of matters as may be decided by the Hon'ble High Court.
